

ויזרע יצחק

שנה ה'

<p>פרשת "קדושים" הפטרה: "מחר חודש" כמ' ניסן תשע"ז</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת פניסה יציאה ר"ת</p>	<p>י"ב 18:44</p> <p>ת"א 19:03</p> <p>ת"ב 20:02</p> <p>ת"ג 20:47</p>	<p>חיפה 18:55</p> <p>20:07</p> <p>20:48</p>
--	---	---	---	--

הג'גים לפרשת השבוע

"ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא י"ז יז)

אומר ה"ספורנו" שגדר המצוה של "ואהבת לרעך כמוך" היא שתאהב עבור רעך את מה שהיית אוהב עבורך לו היית מגיע למקומו. ומכלל המצוה של יראת ה' היא שמירת החוקים כי אמנם השומר את עצמו למען לא יחטא הוא עושה זאת לאחר שכבר הכיר את גודלו של ה' והבין שאין ראוי למרות את דברו ולאחר שכבר הכיר את טובו של ה' ויודע שה' לא היה מצווה אם לא היה זה ראוי וטוב.

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו" (ויקרא י"ט ב)

אומר ה"כלי יקר" שמפרט כאן הכתוב "אל כל עדת" כי אין עדה פחות מעשרה, ואין דבר שבקדושה פחות מעשרה, לכן אמר כאן הכתוב "דבר אל כל עדת בני ישראל" אל כל עדה ועדה שיהיו קדושים על ידי שהם מותרים לכל דבר שבקדושה אשר בו מקדשים את שמו "כי קדוש אני". וכמו שקודם מתן תורה נאמר: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" כך גם כאן הקדים לפרשה זו את עניין קדושת ישראל, כי אמרו חז"ל במדרש שבפרשה הזו נרמזו כל עשרת הדברות, ומטרת ההקדמה של הקדושה היא כדי לחבב עליהם את המצוות ולומר שעל ידי קיום המצוות יזכו למעלת הקדושה, ואל תאמר שהקדושה היא דבר פשוט לכן נאמר "כי קדוש אני" וכי דבר פשוט בעיניכם לדמות את הצורה ליוצרה.

"איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו" (ויקרא י"ט ג)

מסביר רבינו בחיי שהאב והאם הם סיבת הבן על כן אמר "איש אמו ואביו תיראו", לפי מה שאמרו חז"ל ש"שלושה שותפים יש בו באדם, הקב"ה ואביו ואמו", והקדים הכתוב את האם לצד מעלתה, כי הקדושה היא מעלה יתרה באשה יותר מאשר באיש, ואחר האם הזכיר את האב שהוא העיקר, ואחריהם הזכיר הכתוב את השותף השלישי הקב"ה, בזה שסיים הכתוב "אני ה' א-להיכם", שהוא השותף שמטיל באדם את הנשמה שהיא העיקר. ואמר הכתוב "את שבתותי תשמורו" לפי שעיקר עונתה היא בשבת, והמלה "תשמורו" היא כלשון הכתוב: "ואביו שמר את הדבר" (בראשית לד), וזה מה שאומר הכתוב: "כי כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי" (ישעיה נ"ג), "לסריסים" הכוונה היא לאנשים המסרסים את עצמם כל ימי השבוע, "אשר ישמרו את שבתותי", שהם ממתנינים לשבת שהוא עיקר העונה, וכמו שדרשו חז"ל על הפסוק: "אשר פריו יתן בעתו" (תהלים א), זה המשמש מיטתו מערב שבת לערב שבת. והשכר שלהם הוא שיתן להם הקב"ה לעולם הבא "יד ושם טוב מבנים ומבנות" שיש להם בעולם הזה.

"אל תפנו אל האילים" (ויקרא י"ט ד)

מבאר הרמב"ן שהלשון "אל תפנו" הוא מלשון, "ואם יפנה לבבך" (דברים ל' ז), "אשר לבכו פונה היום" (דברים כ"ט יז), כלומר שלא יפנה לבו אל האילים להאמין שיש בהם תועלת או שיבואו העתידות אשר יתנבאו מהם, אלא בעיניו יהיו הם וכל מעשיהם אפס ותוהו, והעתידות לא יבואו אלא בגזרת עליון. וכן אמרו חז"ל (שבת קמ"ט). שאסור להסתכל בדיוקנות, משום שנאמר "אל תפנו אל האילים", שאפילו ההסתכלות בהן בכלל האיסור כדי שלא ייתן דעתו בעניינם כלל. ואמר עוד הכתוב: "ואלהי מסכה לא תעשו לכם" כדי להזהיר עליהם משעת העשייה.

"גד ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

חיים כהן בן רחל ז"ל נלב"ע כג' אב תשע"ה

רחל בן חמו בת לונה ז"ל נלב"ע י' חשוון מרסדס בן חמו בת שמחה ז"ל נלב"ע י"ד חשוון תנעב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'ה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע י"א ניסן תשס"ז

נלב"ע י"ג אדר ב' תשל"ג

נלב"ע י"ג אדר ב' תשס"ה

תנעב"ה

"קדושים תהיו כי קדוש אני ה'" (ויקרא י"ב)

"יכול כמוני? תלמוד לומר כי קדוש אני ה', קדושתו למעלה מקדושתכם" (מדרש)

מבאר רבי לוי יצחק מברדיצ'ב ב"קדושת לוי" שאדם הניגש אל עבודת הקודש, כשהכוונה בעבודת הקודש היא לתפילה כפי שאמרו חז"ל "איזה עבודה שהוא בלב הוא אומר זה תפלה" (תענית ב.), צריך לשים כנגד עיניו את גדולת הבורא, ואז יאמר לעצמו "מה אני לבקש ולזעוק לפני המלך הגדול מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא? הלא אני עפר רמה ותולעה מלא עונות ופשעים", ואחר כך יחשוב לעצמו שמהיום והלאה הוא מקבל עליו עול מלכות שמים באמת ובלב שלם, וכן בכל יום ויום, וכך ילך ויעלה ממדרגה למדרגה וישמע חכם ויוסיף לקח. וזוהי כוונת בית הילל במחלוקת על סדר הדלקת הנרות בחנוכה "נר חנוכה בית שמאי אומרים... פוחת והולך, ובית הלל אומרים... מוסיף והולך" (שבת כא:). לפי שבכל יום משמנת ימי החנוכה האדם מקיים מצוה, וידוע מה שאמרו חז"ל "מצוה גוררת מצוה" (אבות ד' ב), ובעשיית המצוה האדם מתדבק בבורא, ובכל יום כאשר עושה עוד מצוה אזי מתדבק יותר לבורא, ונמצא שהוא רואה אז את גודל שפלותו, כי כל מה שהוא קרוב יותר אל המלך אזי נראה יותר בעיניו גודל שפלותו, ובוזה הוא יכול לבוא למדרגת אי"ן ולענווה יתירה. ובית הלל שהיו חזקים במידת הענווה ביותר אמרו "מוסיף והולך". וזוהי כוונת המדרש, "קדושים תהיו - יכול כמוני? תלמוד לומר כי קדוש אני ה', קדושתו למעלה מקדושתכם", דהיינו מחמת רוב קדושתכם אזי מתקדש שמי ביותר. כלומר מה ש"קדושתו למעלה", דהיינו מה שהתקדש שמי הוא מחמת "קדושתכם". והנה מה טוב ומה נעים לכל איש הישראלי להיתדבק במידת הענווה, כמאמר הכתוב: "עקב ענוה יראת ה'" (משלי כ"ב ד), ואז יגרום שיתקדש שמו הגדול בזה על ידי אנשים אשר הם בוודאי חשובים ועושים מצות ומעשים טובים, ואף על פי כן הם בעיניהם כאין נגד הבורא, וזהו שנתגדל שמו ברבים.

"הוכיזו תוכיזו את עמיתך ולא תשא עליו זכרא" (ויקרא י"ז)

"אם הוכיח לאדם ולא קיבל יצא המוכיח נקי מעונש ויש למוכיח זכותו, פשטן של דברים שהמוכיח לוקח זכיות של הרשע שלא קיבל תוכחתו" (ספר חסידים סימן ה)

רבינו החיד"א ב"ברית עולם" מפרש את הכתוב על פי המובא בספר חסידים שכוונת הכתוב היא שכאשר אתה בא להוכיח את חברך שלא תהיה כוונתך שאם לא יקבל, לתת לו את חטאותיו ולקחת את זכיותיו, וזה מה שאמר הכתוב: "הוכח תוכיח", נסה להוכיח את חברך אבל, "ולא תשא עליו חטא", דהיינו שלא תהיה דעתך להכביד עליו את החטא שלך.

הגיגים לפרקי אבות א'

מה הטעם לאמירת פרקי אבות בימי ספירת העומר?

מבאר ה"אזהב ישראל" מאפטא שבימים האלו, ימי הספירה, מחויב כל איש מישראל לטהר את עצמו, כדרך שנטהרו בני ישראל כשיצאו ממצרים, לכן אומרים בימים האלו פרקי אבות, כדי לראות ולהבין את המידות טובות שמוזכרות בהם, ויחסוף וישתוקק כל אחד מאתנו מתי אעשה כן גם אני, וישוב בתשובה שלמה לפני ה'.

"אל תהיו כעבדים המושמשים את הרב על מנת לקבל פרס" (אבות א' א')

בגמרא מובאת דעת רבי ש"כל האומר 'על מנת' כאומר 'מעכשיו' דמי" (גיטין ע"ד), כלומר מי שאומר בתנאי "על מנת" הרי זה כאילו אמר "מעכשיו". לפי זה ניתן להסביר את כוונת המשנה כך: "אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס", אל תקימו מצוות "על מנת", כלומר תצפו לקבל את השכר על מצוות, "מעכשיו", מיד במקום, כיוון שכלל ידוע הוא: "שכר מצות בהאי עלמא ליכא" (קידושין ל"ט).

"ואל תתייאש בן הפורענות" (אבות א' ו')

בסוף מסכת סוטה מובאת ברייתא המפרטת רשימה של צרות ופורענויות שונות, שיבואו על עם ישראל "בעקבתא דמשיחא". והברייתא מסתיימת במלים: "ועל מי לנו להישען? על אבינו שבשמים". לכאורה, נראה שמשפט זה הוא דברי נחמה ותשובה לרשימה המפורטת קודם לכן. אבל לאמיתו של דבר, אומר רבי יצחק מוולוז'ין, גם המשפט הזה הוא חלק מהפורענויות המפורטות בברייתא. ש"בעקבתא דמשיחא" יהיה זמן כזה, שהיהודים ישבו בחיבוק ידים ולא ירצו לנקוף אצבע בשביל להציל את עצמם מהצרות והפורענויות, ויצאו ידי חובה באמירה: "מן השמים יתמו", או "על מי יש לנו להישען? על אבינו שבשמים".

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם: הר"ג אליהו רפאל דרעי שליט"א בן סוליקה, אליהו בן חמו בן אסתר

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטרי) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכה בית" ו"ברית יצחק" חברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 20:30-21:30 לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315